

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

**«ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ БІЛІМ БЕРУДЕГІ
ИННОВАЦИЯЛЫҚ БАҒЫТТАР»
атты республикалық
ғылыми-практикалық конференция**

МАТЕРИАЛДАРЫ

4-5 ақпан 2016 ж.

Алматы 2016

МАЗМҰНЫ

Пленарлық мәжіліс

Бірәлі Б.А. Кәсіби қазақ тілін оқытудағы инновациялық технологияның тиімді әдістері	3
Сайлиханова Б.Т. Тригонометриялық шеңберді есеп шығаруда қолданудың тиімді әдісі	6
Наралиева Р.Т. Қазақ тілін шет тілі ретінде оқытудың инновациялық әдістемесі	10
Мажикқызы Н., Нусупбаева С.А., Ибрагимова М.Н. Жастарды патриотизмге тәрбиелеудегі Қазақстан тарихы пәнінің маңызы	13

I Білім беру үдерісінде инновациялық технологияларды қолдану

Абдибекова К.Ж., Смағұл М.Ж., Дауытова Ж.Қ. Теңсіздіктерді шешу тақырыбын оқытудың ерекшеліктері	15
Абдилдабекова А.М., Телеуова Э.Т. Значимость контроля знаний в образовательном процессе	17
Абеуова А.С. Инновационная педагогическая деятельность в профессионально-техническом образовании	18
Абилбекова Э.М. Тарих сабағында ақпараттық технологияларды тиімді пайдалану жолдары	20
Арыстанбекова Қ.Д., Қошымова А.О., Сандықбаева Ө.Д. Керей хан тұлғасын оқытудың тиімді әдістемелік жолдары	23
Асанов Н.А., Әмірханов М.Б., Ибрагимова М.Н. Инновацияларды басқарудың теориялық моделі	25
Ахметжанов Д.Г., Бегалиева А.К., Әмірханов М.Б. Тындаушыларға озық технология арқылы тарихты оқыту тиімділігі	27
Ahmetzhanova A.T., Koshymova A.O., Tasilova N.A. Al-farabi kaznu leaders in history and their role In the preparation of intelligent personalities	28
Әмірханов М.Б., Ахметжанов Д.Г., Бегалиева А.К. Қазақстан тарихын өзгетілді дәрісханада оқытудың ерекшеліктері	30
Бактыбекова А. Физика пәнінің экологиямен байланысы	33
Буланова Т.М. Оқытудың инновациялық технологияларын физика пәнінде пайдалану тиімділігі	37
Буланова Т.М., Ембергенова Қ.Р. Білім алушылардың оқуға деген мотивацияларын дамыту	39
Буланова Т.М., Ембергенова Қ.Р., Шукетаева К.Қ. Білім алушының өзіндік жұмыстарын ұйымдастырудың ерекшеліктері	41
Габдуллин М.Т., Каримова А.Т. Жартылай иондалған сутегі плазмасының құрамын есептеу	43
Дауытова Ж.Қ., Абдибекова К.Ж., Шукетаева К.Қ. Оқу-тәрбие процесін ізгілендіру	47
Дуйсебаева К.Д., Бегалиева А.К., Дуйсебаева Х. Самостоятельная работа студентов как один из способов повышения качества образования и фактор роста конкурентоспособности выпускников	48
Ембергенова Қ.Р. Физиканы оқытуда қазіргі заманғы ақпараттық технологияның қолданылуы	50
Ембергенова Қ.Р., Әлімбаева Л.З. Білім берудегі педагогикалық тәжірибенің қажеттілігі	53
Ембергенова Қ.Р., Буланова Т.М. Физика сабағында ойын элементтерін кіріктіре отырып шығармашыл тұлғаны қалыптастыру	55
Жаппасов Ж.Е., Ахметжанова А.Т., Тасилова Н.А. Жоғары оқу орындарында көрнекілік әдісінің оқу үдерісіндегі маңызы	57
Жаппасов Ж.Е., Асанов Н.А., Мәтбек Н.Қ. Тындаушыларды кредиттік технология бойынша оқытудың ерекшеліктері	60
Жаппасов Ж.Е., Асанов Н.А., Тилеужанова Г.Т. Кредиттік технология бойынша тындаушылардың өзіндік жұмыстарын ұйымдастыру мәселелері	61
Женіс С.Ж. Құқықтық пәндерді оқытудың кейбір өзекті мәселелері	62
Ибрагимова М.Н., Нусупбаева С.А., Мажикқызы Н. Оқу үрдісінде Қазақстан тарихын оқытудың тиімді әдістерін қолдану	64
Ибрагимова М.Н., Нусупбаева С.А., Мажикқызы Н. Тарихи танымдық сайыс сабақтарын ұйымдастыру жолдары	66
Ибрагимова М.Н., Нусупбаева С.А., Мажикқызы Н. Тарихты оқытудың әдістері	69
Исаева А.Б. Использование инновационных образовательных технологий в учебном процессе	71
Қазезова А.М., Татиева С.С., Бөлекбаева Н.И. Қашықтықтан білім беру технологиясы арқылы студенттердің өздік жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру	74
Қазыбекова Э.Т. Химиялық алғашқы түсініктерді қалыптастырудың зертханалық әдістемесі	76
Қозыбақова Ф.А. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдануда электронды оқулықтың алатын орны	79
Қошымова А.О., Арыстанбекова Қ.Д., Мұсағұлова А.Б. Тәуке хан тұлғасын оқытудың кейбір әдістемелік мәселелері	81
Мажикқызы Н., Нусупбаева С.А., Ибрагимова М.Н. Қазақстан тарихын оқытуда ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану	84
Мажикқызы Н., Нусупбаева С.А., Ибрагимова М.Н. «Дебат» технологиясын пайдалана отырып Қазақстан тарихы пәнін жүргізудің тиімділігі	85
Мұсағұлова А.Б., Арыстанбекова Қ.Д. Қазақ диаспорасы тындаушыларын отансүйгіштікке тәрбиелеу ..	87

түрлері жүргізіледі. Олар: кеңес сабақ, экскурсия, лекция, семинар және конференция, т.б. сабақ түрлері. Белгілі бір тарихи кезеңдерге байланысты рөлдік ойындар орындаушылық қабілетке жетелейді, сонымен бірге, білімін ұштастырады.

Оқытушылар терең ғылыми, жүйелі, эмоциялы, бейнелі етіп сабақ өткізеді. Оқу үдерісінде тыңдаушылардың өзара қатынас белсенділігін арттыру үшін интерактивті әдісті жиі қолданады. Мұндай сабақ барысында тыңдаушылармен арада өзара әрекеттесу жоғары деңгейде өтеді. Көп жағдайда ол пікірталас түрінде өтеді. Бұл жерде міндетті түрде белгіленген мәселені шешу емес, соны шешу үрдісін өткізудің өзі маңызды болып табылады. Әдіс-тәсілдерді түрлендіріп отыру арқылы оқу сапасы нәтижелі болмақ. Оқу материалдарын пайдалана білулерін айқындай келе, барлық өтілген тақырыптарды жүйелеп, біріктіре білудің орны бөлек.

Сабақ басындағы сұрақ тыңдаушыларға жаңа материалды игертуге дайындап, алдыңғы сабақ тақырыбындағы тестік сұрақтар мен тапсырмалар беріледі. Білімді тестік сұрақтар бойынша тексерудің артықшылығы: аз уақытта көп тыңдаушының білімі тексеріледі, бүкіл курс бойынша тыңдаушылардың білім деңгейін шамалауға болады, барлығы бағаланады, тестік сұрақтарға жауап беруге жаттығады. Тыңдаушылар өзіндік жұмыс істей алу дағдыларын қалыптастырып, терең білім алуға бағдар береді. Тыңдаушылар бір-біріне сұрақ қойып және оған жауап беруде өздерінің білімдерін пысықтап отырады.

Осылайша, оқу үдерісіндегі озық технологияларды пайдалану арқылы дамыта оқыту, дара тұлғаға бағыттап оқыту мақсаттарын жүзеге асыра отырып, оқу-тәрбие үрдісінің барлық деңгейлерінің тиімділігі мен сапасын жоғарылатуды қоздейді.

Қорыта айтқанда, инновациялық әдістер тарих пәнінің мазмұнын тереңдетуге, оқытушының кәсіптік шеберлігін арттыруға, оқу ісін дамытуға бағытталған. Ең бастысы, тыңдаушыны келешек өмірге дайындап, білім-біліктерін, іскерлігін өмірде қолдауға жағдай жасайды. Осылайша, ақпараттық технологияны оқу үдерісінде пайдаланып, тарих пәнінің оқытушылары барлық әдіс-тәсілдер мен озық технологияларды пайдалану арқылы тыңдаушыларға тиімді етіп білім береді деуімізге негіз бар.

Әдебиеттер

1. Құнапина Қ.К., Құмғанбаев Ж.Ж., Махаева А.Ш. Қазақстан тарихынан әдістемелік-анықтамалық нұсқау. 2011-2012 оқу жылы. 214-бет.
2. Тұрсын Х. Мектепте тарихты оқыту әдістемесі. А, 2004, 45-49 бет.
3. Тұрлығұл Т.Т. Қазақстан тарихын оқытудың теориясы мен әдістемесі. А, 2001, 138-бет.

AL-FARABI KAZNU LEADERS IN HISTORY AND THEIR ROLE IN THE PREPARATION OF INTELLIGENT PERSONALITIES

Ahmetzhanova A.T., Koshymova A.O., Tasilova N.A.

Al-Farabi KazNU

Al-Farabi University is a lead in grand competitive higher education institution in the Republic of Kazakhstan, which has a 80-year glorious history of development. Currently, al-Farabi Kazakh National University is the center of education, science, culture, and education in Kazakhstan. According to the results of the rating of higher educational institutions of the Republic the university has being annually ranked the first place among the universities of Kazakhstan and leading place among multidisciplinary universities in the Republic. In 2006, al-Farabi Kazakh National University was the first university of the country which received the award of the President of the Republic of Kazakhstan «For achievements in quality» and diploma «Altyn Sapa».

Our university has always been led by the famous people of the country. All those who study and work in the university must have known about them. They are the leaders of the al-Farabi Kazakh National University. We can talk about the min classes of history of Kazakhstan, using different educational technologies, linking with the successes and achievements of our state in the Soviet Union period and now. As well as we can emphasize their huge role in the preparation of highly intelligent individuals, giving examples from the lives of the people who worked or who are no win senior government and public positions

The best leaders of the al-Farabi Kazakh National University were highly skilled and original personalities. Therefore, their life and work can be considered as an example for all students. The acquired

knowledge will help them in their professional development, strengthening of the state and university patriotism and understanding of social values. In order to make clear the importance of the question we are giving a brief overview of our leaders since the founding of the university to the present day.

As you know, the grand opening of the University was held on January 15, 1934. There were 13 leaders for 80 years of development of the Kazakh National University. According the working period on the position there were 14 leaders (AZ Zakarin twice).

The leaders of the al-Farabi Kazakh National University are the organizers of high school, famous scientists and educators, government and public figures. All of them worked for the benefit of our university and the country. They were known not only in Kazakhstan but also far beyond the country.

Almanov B. is a party worker, between 1931-1934 he was a director of the Kazakh Pedagogical Institute, from January 1 to January 19, 1934 he was the first concurrent director (Rector) Kazakh National University. He was engaged in scientific and educational activities, mainly in the issues of cultural development. «He was arrested in 1938. In October 1940 he was sentenced for 8 years. And died in the camp. He was rehabilitated on November 4, 1955 by the decision of the military tribunal of the Turkestan Military District» [1].

Olika F.T. worked as a Deputy of People's Commissariat of the Kazakh SSR, he was the first officially appointed Rector of KazNU.

Lukyanets I.K. is a Deputy Chairman of the Supreme Council of the Kazakh SSR, rector of KazNU in the period of war, «...he shared of the heavy burden of responsibility for the staff of the University in a terrible period of repression and denunciation, when decent loyalty to people regarded as unreliable, anti-Soviet» [2].

Tazhibayev T.T. worked as a Minister of Foreign Affairs of Kazakhstan, at the same time as an university president in the postwar period. «... He was the first doctor of pedagogical sciences, the first academician of the Kazakh SSR on the psychological and pedagogical sciences, which made a significant contribution to the development and organization of science and psychological training of teachers in our country» [3]. Human qualities of Rector Tazhibayeva T.T. should be noted. Here's how he was described in the article «Memory of the Heart» by T.P. Struts and A.D. Khismatullina, who worked for many years at the University: «For Tulegen Tajibaevich a human being was more important than his occupation. Upon entering the building of the university, he first greeted with a janitor, asked about their health, whether it was cold or not, what's new with them. At the department with the same emphasis he applies to the technician, and assistant professor, and the professor and the student» [4].

Zakarin A.Z. was the first Kazakh mathematician, a graduate of Moscow State University, worked as Minister of Education of the Kazakh SSR, Deputy Chairman of the Council of Ministers of the Kazakh SSR, Foreign Minister, Chairman of the Supreme Council of the Kazakh SSR, twice appointed rector of the university. «Having brought up a generation of young scientists, Professor A. Zakarin in scientific disputes always encouraged the initiative, unusual look at things, ability to prove their point of view. For the venerable scholar it was important to notice an opinion on the issue of colleagues in the scientific community, as well as graduate students. Heuristic gift, the gift of the Teacher lives in his disciples. Askar Zakarin always remembered: not only what contribution you made is important, but who will run after you is more important» [5]. «From the first days of the Great Patriotic War from June 1941 to April 1946 A.Z. Zakarin fought in the army on several fronts ... He was awarded the Order of the Red Star and medals «For Victory over Germany» and «For Victory over Japan for his heroism, courage and bravery» [6].

Darkanbaev T.B. led the university in 50-60 years, has created a new, unique in the Central Asian region Institute of Molecular Biology and Biochemistry.

Zholdasbekov U.A. worked as a rector in KazNU 16 years, he is the author of the original campus-KazGUGrad, founder and first president of the National Academy of Engineering of RK.

Ergozhin E.E. is a famous chemist, founder of chemistry and in exchange membrane technology in Kazakhstan, he led the university after the December 1986 events.

Abdil'din M.M. was first elected as a rector of KazNU. «He was the first Kazakhstani, who got into the famous Physico-Technical Institute Offer – in the cradle of Soviet physicists,» brought up famous personalities, he «... is a scholar and master of ceremonies, and the rector, and preferansist, and singer and yet there is something in one bouquet – as if incompatible to our standard thinking» [7].

In the first years of independence the university which changed its name three times, was led by Nuribaev K.N. «In order to intensify effort soft further develop the leadership of Kazakhstan Kazakh State University had to make a correct choice in the selection of candidates for the post of rector. What was needed was an experienced teacher, a major organizer, competent in all aspects of university scholar, respected in the scientific world a person with high intelligence and culture. These requirements are certainly

consistent with Professor Kopzhasar Naribaev» [8], who worked Minister of Higher and Secondary Special Education of the Kazakh USSR.

The next rector was Kozhamkulov T.A. is a founder and first director of the Institute of Experimental and Theoretical Physics at the Kazakh State University, which was the first Research Institute at the university in Kazakhstan. With his leadership the university was awarded by the President of Kazakhstan in the field of quality and got the «Altyn Sapa».

Rector Zhumagulov B.T. gave a brief outline of the history of the University and their leaders, stressing that all the rectors of the KazNU were outstanding scientists, organizers of scientific schools, known educators and mentors, thanks to their work the al-Farabi «was a real elite institution of higher education» [9].

Mutanov G.M. who is a current leader of the KazNU, academician of Sciences of the Republic of Kazakhstan and 10 international academies, strengthened the position of the university in the international educational space, raised his rating among the most famous and recognized in the world of universities. «It gives a huge incentive to work for the good of the country, gives us confidence in the future and inspires the team to new developments» [10].

The leaders of the al-Farabi were especially gifted with great organizational skills, thinking outside the box and patriotic leaders. Through their activities the university opened opportunities for the development of science and education, and therefore the preparation of intelligent personalities. Their work helped the team to turn the university into a competitive college. Therefore it is necessary to write and talk about their leaders not only to students and university staff, but also the general public and to study their work, hold meetings, to develop intellectual games and publish books about their lives and activities.

References

1. 1937 – 2007. Tawqımet pen tagzım. – A., 2007.
2. Solovev A.V. Vospominaniya o rektore. V knige: Uchenie. Pedagogi. Nastavniki. Ocherki i vospominaniya. Galımdar. Ustazdar. Talıngerler. Ocherkter men estelikter. – A., 2004.
3. Jolmuxan Turıppenulı. Akademik T.T. Tajıbaev. – A., 2002.
4. Look at 3, 325 p.
5. Jumagulov B.T. Geometriya sudbı. //Kazaxstanskaya pravda, – 13 December, -2008.
6. Qazaq universiteti, – №9, -21 January, – 2005.
7. Kojamkulov T.A. Khan i ego volshebnyı talisman. // Ucheme. Pedagogi. Nastavniki. Ocherki i vospominaniya. Gahmdar. Ustazdar. Talıngerler. Ocherkter men estelikter. – A., 2004.
8. Jurinov M. Uchet – nauka ne prostaya. //Kazaxstanskaya pravda, – 5 June, – 2008.
9. Jumagulov B.T. Bilim men gılım ordası. //Egemen Qazaqstan, -14 January, -2009.
10. Qazaq universiteti, – № 41, – 16 December. – 2014.

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫН ӨЗГЕТІЛДІ ДӘРІСХАНАДА ОҚЫТУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

*Әмірханов М.Б., Ахметжанов Д.Г., Бегалиева А.К.
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ*

Қазақстан тарихы қазіргі жалпы дүние жүзілік тарихтың, соның ішінде Еуразия тарихының, түркі халықтары тарихының құрамдас бөлігі болып табылады. Өткен тарихқа мән беру дегеніміз әлемдік оркениеттің жетістіктері мен ежелгі тарихтың, әдебиеттің, өнердің ғажайып ескерткіштері туралы біліп қана қоймай, сонымен қатар ол қазіргі қоғамның ажырамас бір бөлігі екендігін ескеру керек. Өйткені тарихи тәжірибенің қазіргі заманға баға берудегі болашақты болжаудағы орны ерекше.

Тарихты білу кімге де болса қажет. Тарих алдымен өзінің өмір тарихыңды, өзің туып-өскен өлкеңнің, туған халқыңның, еліңнің тарихын оқып үйренуден басталады. Қазақстан тарихы бәрінен бұрын қазақ халқының, Қазақстанды сондай-ақ мекендеген басқа да халықтардың тарихын оқытады. Бүкіл адам балаеы баасынан кешірген кезеңдерге, оның тарихында болған өзгерістерге тарих торт бөлімге бөлінеді: Ежелгі Қазақстан тарихы, орта ғасырлардағы Қазақстан тарихы, жаңа замандағы Қазақстан тарихы, қазіргі замандағы Қазақстан тарихы [1].

Жалпы, ХХІ ғасыр озық және жаңа технологиялар ғасыры болғандықтан, қазіргі таңда білім жүйесінде де осы технологияларды заман талабына сай, кеңінен қолдану сапалы білімге жетелейді. Әсіресе халықаралық деңгейдегі жүйеге өткен жоғары оқу орындарында білім алушыға қазіргі заманғы білім берудегі иновациялық бағыттар бойынша білім берудің жаңа жолдарын апары сөзсіз [2].